

Zadatak 3. (8 bodova)

Odredite gornju granicu (veliki O) složenosti i asimptotsku složenost zadanih odsječaka uz pretpostavku konstantne asimptotske složenosti funkcije $f(x)$ i da je $n \gg 1$. Obrazložite odgovor.

a)

```
a=0;
for(i=0; i<n; i++)
    for(j=n; j>i; j--)
        a+=f(j);
```

O:

asimptotska:

b)

```
a=0;
for(i=n; i>1; i=(int)sqrt(i))
    for(j=1; j<i; j*=2)
        a+=f(j);
```

O:

asimptotska:

Zadatak 3. (8)

a) broj iteracija je $n + (n - 1) + (n - 2) + \dots + 1$, dakle:

 $O(n^2);$
 $\Theta((n+1) \cdot n/2)$

b) unutarnja petlja je logaritamske složenosti prema varijabli i , a i poprima po vrijednosti $n, \sqrt{n}, \sqrt{\sqrt{n}}, \dots$ dakle:

 $\Theta(\log_2 n^{1/2} + \log_2 n^{1/4} + \log_2 n^{1/8} + \dots) = \Theta((1 + \frac{1}{2} + \frac{1}{4} + \dots) \cdot \log_2 n) \approx \Theta(2 \log_2 n)$

 tj. $O(\log n);$
Zadatak 3. (12 bodova)

a) Koja je apriorna složenost zbrajanja dvaju n -znamenastih brojeva na papiru?

b) Poredajte uzlazno sljedeće složenosti (nakon što su poredani, među izrazima mora biti znak $>$, $<$ ili $=$):

 $O(2^n), O(n^{1.5}), O(n), O(n \log_2 n), O(n \ln n), O(\sqrt{n}), O(n!), O(n^n), O(n^{1000}), O(3^n)$

c) Koja je apriorna složenost posljednjih triju linija sljedećeg programskog odsječka:

```
double n;
/* ... odsječak u kojem se n postavlja
na neku vrijednost ...*/
while (n>1) {
    n*=0.999;
}
```

Zadatak 3. (12)

a) $O(n)$

b) $O(\sqrt{n}) < O(n) < O(n \log_2 n) = O(n \ln n) < O(n^{1.5}) < O(n^{1000}) < O(2^n) < O(3^n) < O(n!) < O(n^n)$

c) $O(\log n)$

Zadatak 4. (10 bodova)

Odredite asimptotsku složenost sljedećih algoritama:

a)

```
s=0;
for(i=1;i<=n;i*=2)
    for(j=1;j<=n;j++)
        s+=radi(n,j)+radi(n,i);
```

b)

```
s=0;
for(i=1;i<=n;i*=2)
    for(j=1;j<=n;j++)
        s+=radi(j,n)+radi(j,i);
```

uz pretpostavku da je asimptotska složenost funkcije $\text{radi}(x,y)$ jednaka $\Theta(\text{radi}(x,y))=x$. Obrazložite odgovor.

Zad4.

a) $2n^2 \log_2 n$ b) $n(n+1) \log_2 n$

Zadatak 3. (5 bodova)

- Napišite bilo kakvu funkciju vremenske složenosti $O(2^n)$. n neka bude neki cjelobrojni ulazni argument.
- Kolika je vremenska složenost izračunavanja faktoriijela nekog broja n u O notaciji?
- Kolika je vremenska složenost pronalaska svih permutacija nekog niza u O notaciji (u ovisnosti o n , duljini niza)?

3. zadatak

a) Npr.

```
#include <math.h>
void func(int n){
    int pon=pow(2,n)
    for (i=0;i<pon;i++);
}
```

Česta valjana alternativna rješenja

```
int func(int n){
    return func(n-1)+ func(n-1);
}

int func(int n){    //fibonnaci
    return func(n-1)+ func(n-2);
}
```

- $O(n)$
- $O(n!)$

6. zadatak (8 bodova)

- a) (4 boda) Odredite apriornu složenost programskog odsječka i detaljno obrazložite odgovor. O kojem algoritmu je riječ?

```
void StoJaRadim (int A [], int N) {
    int i, j;
    int pom;
    for (i = 1; i < N; i++) {
        pom = A[i];
        for (j = i; j >= 1 && A[j-1] > pom; j--)
            A[j] = A[j-1];
        A[j] = pom;
    }
}
```

- b) (4 boda) Odredite apriornu složenost programskih odsječaka i detaljno obrazložite odgovore:

```
1) int nekaFunkcija(int n) {
    int br = 0;
    int nasao = 0;
    do {
        br++;
        if (br == korak)
            nasao = 1;
        n /= 2;
    } while (n > 0);
    return br;
}

2) nasao = 0;
for (double i=0; i<n; i++)
    for (double j=0; j<n-i; j++)
        if (i==j && a[i][j]==trazeni)
            nasao = 1;
```

Zadatak 6. (8 bodova)

- a) (4 boda)

$O(n^2)$

Ovo je sortiranje umetanjem („Insertion sort“). Postoje dva dijela ulaznog statičkog polja A: sortirani i nesortirani. U svakom koraku algoritma sortirani dio se proširuje tako da se u njega na ispravno mjesto ubaci prvi element iz nesortiranog dijela polja. Vanjska petlja služi za određivanje granice sortiranog dijela, dok unutarnja ubacuje element u sortirani niz i pomiče ostale elemente. Složenost i u najgorem slučaju (kad je niz sortiran naopako) je $O(n^2)$.

- b) (2 boda)

$O(\log_2 n)$

Koristi se do-while petlja i provjeravanje uvjeta (if naredba) nema utjecaja na duljinu izvođenja algoritma. Algoritam uzastopce cjelobrojno dijeli ulazni broj s 2 dok god je rezultat veći od 0. Dakle, petlja će se izvršiti onoliko puta koliko je n potencija broja 2, odnosno točnije, $\log_2 n + 1$ puta. Naredbe prije i poslije do-while petlje imaju konstantu složenost.

- c) (2 boda)

$O(n^2)$

Kroz petlje se prolazi uvijek, bez obzira je li uvjet unutar petlje zadovoljen ili ne, jer nema break naredbe. Broj izvršavanja 1 ($n=1$), 55 ($n=10$), 5050 ($n=100$), 500500 ($n=1000$), itd. Točniji opis složenosti je $O(\frac{1}{2} n^2)$.

Zadatak 5. (4 boda)

Zadano je polje brojeva s elementima: **91, 7, 8, 20, 5, 18, 4, 9**. Ilustrirajte uzlazno sortiranje zadanog niza brojeva (ispišite polje nakon svake promjene i potcrtajte sve brojeve relevantne za sljedeći korak) algoritmom **shellsort** uz korake **k = 4, 2, 1**

5. (4 boda)

Korak = 4							
91	7	8	20	5	18	4	9
5	7	8	20	91	18	4	9
5	7	8	20	91	18	4	9
5	7	4	20	91	18	8	9
5	7	4	9	91	18	8	20

Korak = 2							
5	7	4	9	91	18	8	20
4	7	5	9	91	18	8	20
4	7	5	9	91	18	8	20
4	7	5	9	91	18	8	20
4	7	5	9	91	18	8	20
4	7	5	9	8	18	91	20
4	7	5	9	8	18	91	20

Korak = 1							
4	7	5	9	8	18	91	20
4	7	5	9	8	18	91	20
4	5	7	9	8	18	91	20
4	5	7	9	8	18	91	20
4	5	7	8	9	18	91	20
4	5	7	8	9	18	91	20
4	5	7	8	9	18	20	91

Zadatak 4. (10 bodova)

U polje cjelobrojnih brojeva pohranjen je sljedeći niz brojeva:

4, 6, 7, 2, 9, 8, 1, 5, 3

- (5 bodova)** Ilustrirajte uzlazno sortiranje algoritmom mergesort. Potrebno je prikazati sadržaj polja nakon svake promjene. Pri partitioniranju neparnog broja elemenata neka bude desna particija veća. Redosljed izmjena je bitan: nije dopušteno paralelno izvršavanje operacija, a lijeve particije se obrađuju prije desnih (mergesort je implementiran rekurzivnom funkcijom koja radi u jednoj dretvi odnosno *thread-u*).
- (5 bodova)** Ilustrirajte uzlazno sortiranje algoritmom quicksort. Stožer za quicksort birajte metodom aproksimacije medijana temeljem prvog, srednjeg i zadnjeg člana, a vrijedi da je cutoff = 3, nakon čega se sortira bez navođenja koraka.

Zadatak 4. (10 bodova)**a) (5 bodova)**

4	6	7	2	9	8	1	5	3	
4	6	2	7	9	8	1	5	3	prva izmjena: desna potparticija lijeve particije
2	4	6	7	9	8	1	5	3	nakon merge-a lijevih particija
2	4	6	7	8	9	1	5	3	kod desne particije prvo se složi lijeva (manja) potparticija
2	4	6	7	8	9	1	3	5	zatim desna potparticija (od desne particije)
2	4	6	7	1	3	5	8	9	pa i pri merge-anju desne ima izmjena
1	2	3	4	5	6	7	8	9	i konačni merge

b) (5 bodova)

4	6	7	2	9	8	1	5	3	početno
3	6	7	2	4	8	1	5	9	stožer odabran
3	6	7	2	5	8	1	4	9	stožer sklonjen
3	1	7	2	5	8	6	4	9	i=1, j=6 zamijenjeni
3	1	2	7	5	8	6	4	9	i=2, j=3 zamijenjeni
3	1	2	4	5	8	6	7	9	i, j se mimošli, stožer vraćen
1	2	3	4	5	8	6	7	9	lijevo riješeno insertionom
1	2	3	4	5	8	7	6	9	stožer desne particije sklonjen
1	2	3	4	5	6	7	8	9	zamjena u desnom dijelu, zadnja

Zadatak 5. (10 bodova)

U polje cijelih brojeva pohranjen je sljedeći niz brojeva:

5, 9, 2, 1, 8, 6, 7, 3, 4

- a) **(5 bodova)** Ilustrirati uzlazno sortiranje algoritmom Bubblesort.
 b) **(5 bodova)** Ilustrirati uzlazno sortiranje algoritmom Quicksort. Stožer za quicksort odabrati metodom aproksimacije medijana temeljem prvog, središnjeg i zadnjeg člana. Polja s manje ili točnocutoff = 3 elementa sortirati Insertion sortom.

Zadatak 5. (10)

a)	5 9 2 1 8 6 7 3 4	b)	5 9 2 1 8 6 7 3 4
	5 2 9 1 8 6 7 3 4		4 9 2 1 5 6 7 3 8
	5 2 1 9 8 6 7 3 4		4 9 2 1 3 6 7 5 8
	5 2 1 8 9 6 7 3 4		4 3 2 1 9 6 7 5 8
	5 2 1 8 6 9 7 3 4		4 3 2 1 5 6 7 9 8
	5 2 1 8 6 7 9 3 4		1 3 2 4 5 6 7 9 8
	5 2 1 8 6 7 3 9 4		1 2 3 4 5 6 7 9 8
	5 2 1 8 6 7 3 4 9		1 2 3 4 5 6 7 9 8
	2 5 1 8 6 7 3 4 9		1 2 3 4 5 6 9 7 8
	2 1 5 8 6 7 3 4 9		1 2 3 4 5 6 7 9 8
	2 1 5 6 8 7 3 4 9		1 2 3 4 5 6 7 8 9
	2 1 5 6 7 8 3 4 9		
	2 1 5 6 7 3 8 4 9		
	2 1 5 6 7 3 4 8 9		
	1 2 5 6 7 3 4 8 9		
	1 2 5 6 3 7 4 8 9		
	1 2 5 6 3 4 7 8 9		
	1 2 5 3 6 4 7 8 9		
	1 2 5 3 4 6 7 8 9		
	1 2 3 5 4 6 7 8 9		
	1 2 3 4 5 6 7 8 9		

Zadatak 5. (10 bodova)

U polje cijelih brojeva pohranjen je sljedeći niz brojeva:

16, 20, 6, 22, 5, 8, 17, 21, 23, 3, 2, 19.

- a) Ilustrirajte (napišite sadržaj polja nakon svake promjene) stvaranje gomile s relacijom **veći od** (max heap) od zadanog polja brojeva algoritmom čija je složenost za najgori slučaj $O(n)$.
- b) Počevši od gomile kreirane u podzadatku a), prikažite sortiranje zadanog niza *heapsortom*, prikazujući svaki korak sortiranja (napišite sadržaj polja nakon svake promjene).

Zadatak 5. (10)

16	20	6	22	5	8	17	21	23	3	2	19
16	20	6	22	5	19	17	21	23	3	2	8
16	20	6	23	5	19	17	21	22	3	2	8
16	20	19	23	5	6	17	21	22	3	2	8
16	20	19	23	5	8	17	21	22	3	2	6
16	23	19	20	5	8	17	21	22	3	2	6
16	23	19	22	5	8	17	21	20	3	2	6
23	16	19	22	5	8	17	21	20	3	2	6
23	22	19	16	5	8	17	21	20	3	2	6
23	22	19	21	5	8	17	16	20	3	2	6

23	22	19	21	5	8	17	16	20	3	2	6
6	22	19	21	5	8	17	16	20	3	2	23
22	6	19	21	5	8	17	16	20	3	2	23
22	21	19	6	5	8	17	16	20	3	2	23
22	21	19	20	5	8	17	16	6	3	2	23
2	21	19	20	5	8	17	16	6	3	22	23
21	2	19	20	5	8	17	16	6	3	22	23
21	20	19	2	5	8	17	16	6	3	22	23
21	20	19	16	5	8	17	2	6	3	22	23
3	20	19	16	5	8	17	2	6	21	22	23
20	3	19	16	5	8	17	2	6	21	22	23
20	16	19	3	5	8	17	2	6	21	22	23
20	16	19	6	5	8	17	2	3	21	22	23
3	16	19	6	5	8	17	2	20	21	22	23
19	16	3	6	5	8	17	2	20	21	22	23
19	16	17	6	5	8	3	2	20	21	22	23
2	16	17	6	5	8	3	19	20	21	22	23
17	16	2	6	5	8	3	19	20	21	22	23
17	16	8	6	5	2	3	19	20	21	22	23
3	16	8	6	5	2	17	19	20	21	22	23
16	3	8	6	5	2	17	19	20	21	22	23
16	6	8	3	5	2	17	19	20	21	22	23
8	6	2	3	5	16	17	19	20	21	22	23
5	6	2	3	8	16	17	19	20	21	22	23
6	5	2	3	8	16	17	19	20	21	22	23
3	5	2	6	8	16	17	19	20	21	22	23
5	3	2	6	8	16	17	19	20	21	22	23
2	3	5	6	8	16	17	19	20	21	22	23
3	2	5	6	8	16	17	19	20	21	22	23
2	3	5	6	8	16	17	19	20	21	22	23

Zadatak 5. (5 bodova)

Neka je definiran tip podatka:

```
typedef struct{
    int prvi;
    int drugi;
} podatak;
```

Zadano je polje tipa **podatak** s elementima:

3	7	2	9	3	2	9	4	8	5
4	3	4	5	1	1	6	7	4	0

Ilustrirajte uzlazno sortiranje zadanog polja po varijabli (atributu) **prvi** (ispišite polje nakon svake promjene i označite sve elemente važne za sljedeći korak):

- (2 boda) algoritmom **mergesort** i
- (3 boda) algoritmom **quicksort**. Stožer za quicksort birajte metodom aproksimacije medijana temeljem prvog, srednjeg i zadnjeg člana.

*Napomena: Varijabla **drugi** se u ovom zadatku nikad ne koristi kao kriterij sortiranja.*

5. **Mergesort** – uzlazno. Više je mogućih, točnih, rješenja - ovisno o izborima. Ovdje je dano rješenje za konzistentno veću lijevu podparticiju u slučaju dijeljenja particije neparne veličine, te u slučaju jednakosti ključeva uzimanje elementa iz lijeve particije (ovaj zadnji izbor osigurava stabilnost algoritma). Zadatak za mergesort je moguće riješiti i sortiranjem samo niza vrijednosti u varijabli **prvi** i nadopunjavanje dobivenog niza na kraju dodajući adekvatno poredane vrijednosti varijabli **drugi** koristeći svojstvo stabilnosti mergesorta (za quicksort u sljedećem zadatku to ne možete).

3	7	2	9	3	2	9	4	8	5
4	3	4	5	1	1	6	7	4	0

2	3	7	9	3	2	9	4	8	5
4	4	3	5	1	1	6	7	4	0

2	3	7	3	9	2	9	4	8	5
4	4	3	1	5	1	6	7	4	0

2	3	3	7	9	2	9	4	8	5
4	4	1	3	5	1	6	7	4	0

2	3	3	7	9	2	4	9	8	5
4	4	1	3	5	1	7	6	4	0

2	3	3	7	9	2	4	9	5	8
4	4	1	3	5	1	7	6	0	4

2	3	3	7	9	2	4	5	8	9
4	4	1	3	5	1	7	0	4	6

2	2	3	3	4	5	7	8	9	9
4	1	4	1	7	0	3	4	5	6

Najčešće greške (redoslijed po učestalosti):

- Sortiranje samo niza vrijednosti u varijabli **prvi** bez ikad navođenja pripadnih vrijednosti **drugi**; u zadatku je dano polje tipa **podatak** koji je strukturni tip i varijable **prvi** i **drugi** su nerazdvojive, sortiranje smije mijenjati samo redoslijed, ali ne i originalne podatke članova polja. Uz to, vrijednosti varijable **drugi** su važne i ne mogu se ignorirati jer nam omogućuju da razlikujemo podatke s identičnim vrijednostima varijable **prvi**.
- Nekonzistentnost u izvođenju algoritma (pogotovo u pogledu korištenih izbora)
- Sortiranje samo niza vrijednosti varijable **prvi** te na kraju, u zadnjem dijelu rješenja adekvatno poredane vrijednosti varijable **drugi**, ali nije se navelo da se pritom koristi svojstvo stabilnosti mergesorta

Quicksort – uzlazno. Više je mogućih, točnih, rješenja - ovisno o izborima. Ovdje je dano rješenje za konzistentno biranje stožera lijevo u slučaju nepostojanja jedinstvenog srednjeg indeksa i prebacivanje jednakih elemenata u lijevu particiju. Također je napravljen izbor kod insertion sorta, korištenog za sortiranje particija s manje od 3 elementa, da redosljed elemenata s istim ključevima sortiranja(prvi) ostaje isti.

3	7	2	9	3	2	9	4	8	5
4	3	4	5	1	1	6	7	4	0

3	7	2	9	3	2	9	4	8	5
4	3	4	5	1	1	6	7	4	0

3	7	2	9	8	2	9	4	3	5
4	3	4	5	4	1	6	7	1	0

3	2	2	9	8	7	9	4	3	5
4	1	4	5	4	3	6	7	1	0

3	2	2	3	8	7	9	4	9	5
4	1	4	1	4	3	6	7	5	0

2	2	3	3	8	7	9	4	9	5
1	4	4	1	4	3	6	7	5	0

2	2	3	3	5	7	8	4	9	9
1	4	4	1	0	3	4	7	5	6

2	2	3	3	5	7	9	4	8	9
1	4	4	1	0	3	5	7	4	6

2	2	3	3	5	7	4	9	8	9
1	4	4	1	0	3	7	5	4	6

2	2	3	3	5	7	4	8	9	9
1	4	4	1	0	3	7	4	5	6

2	2	3	3	4	5	7	8	9	9
1	4	4	1	7	0	3	4	5	6

Najčešće greške (redosljed po učestalosti):

- Sortiranje samo niza vrijednosti u varijabli *prvi* bez ikad navođenja pripadnih vrijednosti *drugi*; u zadatku je dano polje tipa *podatak* koji je strukturni tip i varijable *prvi* i *drugi* su nerazdvojive, sortiranje smije mijenjati samo redosljed, ali ne i originalne podatke članova polja. Uz to, vrijednosti varijable *drugi* su važne i ne mogu se ignorirati jer nam omogućuju da razlikujemo podatke s identičnim vrijednostima varijable *prvi*.
- Nekonzistentnost u izvođenju algoritma (pogotovo u pogledu korištenih izbora)
- Preskakanje koraka
- Krivo izvedeno rukovanje stožerom
  - Uopće nema skrivanja stožera
  - Kod skrivanja i vraćanja stožera svi se elementi između pomiču lijevo ili desno, umjesto samo zamjene stožera s nekim drugim elementom
- Krivo preslagivanje elemenata u particije

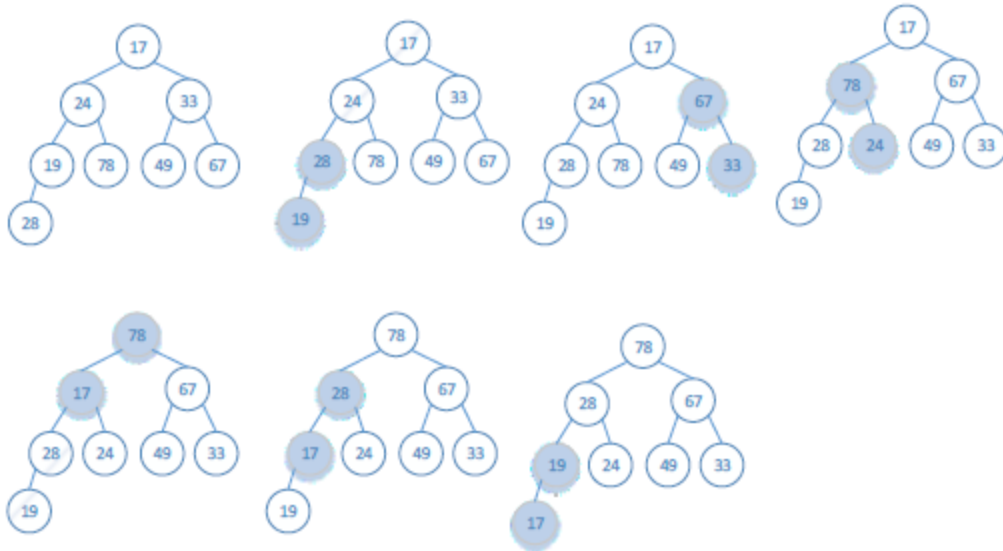
Zadatak 3. (14 bodova)

Zadan je niz brojeva: 17, 24, 33, 19, 78, 49, 67, 28.

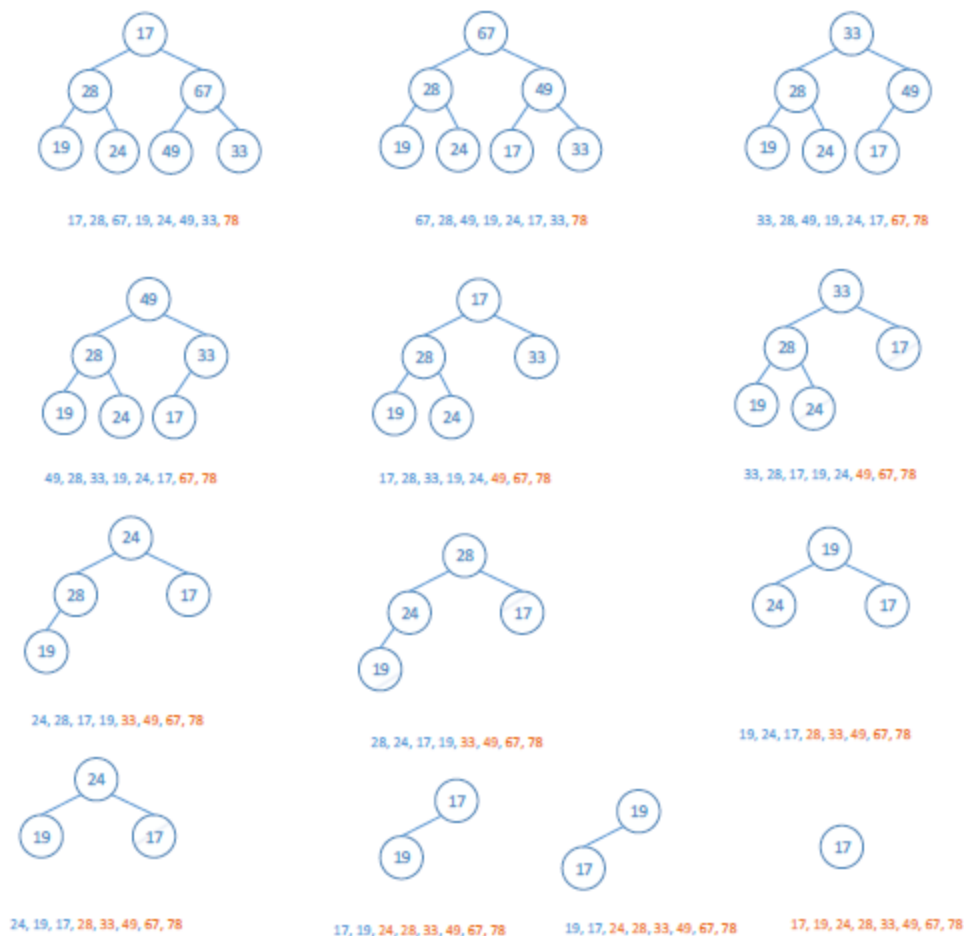
- a) (7 bodova) Ilustrirajte (nacrtajte stablo nakon svake promjene) stvaranje gomile s relacijom *veći od* (max heap) od zadanog polja brojeva algoritmom čija je složenost za najgori slučaj $O(n)$.
- b) (7 bodova) Za gomilu iz a) zadatka prikažite postupak uzlaznog *heapsorta*. Prikažite svaki korak sortiranja (nacrtajte stablo nakon svake zamjene dva elementa).

Zadatak 3. (14 bodova)

a)

b)

Zadatak 5. (5 bodova)

Zadano je polje brojeva s elementima: 9, 6, 7, 2, 1, 8, 4, 5, 0, 3. Ilustrirajte uzlazno sortiranje zadanog niza brojeva (ispišite polje nakon svake promjene i označite sve brojeve relevantne za sljedeći korak) algoritmom **mergesort** i algoritmom **shellsort** za niz koraka {4,3,1}.

5. zadatak

1. MergeSort

(u slučaju uvijek veće ili jednake lijeve polovice)

9, 6, 7, 2, 1, 8, 4, 5, 0, 3

6, 9, 7, 2, 1, 8, 4, 5, 0, 3

6, 7, 9, 2, 1, 8, 4, 5, 0, 3

6, 7, 9, **1, 2**, 8, 4, 5, 0, 3

1, 2, 6, 7, 9, 8, 4, 5, 0, 3

1, 2, 6, 7, 9, **4, 8**, 5, 0, 3

1, 2, 6, 7, 9, **4, 5, 8**, 0, 3

1, 2, 6, 7, 9, 0, **3, 4, 5, 8**

0, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9

(u slučaju uvijek veće ili jednake desne polovice)

9, 6, 7, 2, 1, 8, 4, 5, 0, 3

6, 9, 7, 2, 1, 8, 4, 5, 0, 3

6, 9, 7, **1, 2**, 8, 4, 5, 0, 3

6, 9, **1, 2, 7**, 8, 4, 5, 0, 3

1, 2, 6, 7, 9, 8, 4, 5, 0, 3

1, 2, 6, 7, 9, **4, 8**, 5, 0, 3

1, 2, 6, 7, 9, 4, 8, **0, 3, 5**

1, 2, 6, 7, 9, 0, **3, 4, 5, 8**

0, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9

2. Shell sort {4,3,1}

9, 6, 7, 2, 1, 8, 4, 5, 0, 3

1, 6, 7, 2, 9, 8, 4, 5, 0, 3   t=4

1, 6, **4, 2, 9, 8, 7, 5, 0, 3**

0, 6, 4, 2, 1, 8, 7, 5, 9, 3

0, **3, 4, 2, 1, 6, 7, 5, 9, 8**

0, **1, 4, 2, 3, 6, 7, 5, 9, 8**   t=3

0, 1, **2, 4, 3, 6, 7, 5, 9, 8**   t=1

0, 1, 2, **3, 4, 6, 7, 5, 9, 8**

0, 1, 2, 3, **4, 5, 6, 7, 9, 8**

0, 1, 2, 3, 4, **5, 6, 7, 8, 9**

5. zadatak (18 bodova)

Napisati funkciju `void merge (char *prva, char *druga, char *treca)` koja će od podataka iz sortiranih datoteka `prva` i `druga` stvoriti sortiranu datoteku `treca`. Svaki redak datoteka sadrži jedan znakovni niz maksimalne duljine 100 znakova. Ne treba kontrolirati je li otvaranje ili stvaranje datoteka uspješno.

5. (14 bodova)

```
void merge(char *prva, char *druga, char *treca){
    FILE *prvaD, *drugaD, *trecaD;
    int imaPrva = 1, imaDruga = 1;
    char redakPrva[ROW_MAX_LEN + 1] = {'\0'};
    char redakDruga[ROW_MAX_LEN + 1] = {'\0'};

    prvaD = fopen(prva, "r");
    drugaD = fopen(druga, "r");
    trecaD = fopen(treca, "w");

    //Pročitaj redak iz prve
    if(fscanf(prvaD, "%s\n", redakPrva) == EOF){
        //Prva datoteka je prazna
        imaPrva = 0;
    }
    if(fscanf(drugaD, "%s\n", redakDruga) == EOF){
        //Druga datoteka je prazna
        imaDruga = 0;
    }

    do{
        if(imaPrva && imaDruga){
            if(strcmp(redakPrva, redakDruga) < 0){
                fprintf(trecaD, "%s\n", redakPrva);
                if(fscanf(prvaD, "%s\n", redakPrva) == EOF){
                    imaPrva = 0;
                }
            }else if(strcmp(redakPrva, redakDruga) > 0){
                fprintf(trecaD, "%s\n", redakDruga);
                if(fscanf(drugaD, "%s\n", redakDruga) == EOF){
                    imaDruga = 0;
                }
            }else{
                fprintf(trecaD, "%s\n", redakPrva);
                fprintf(trecaD, "%s\n", redakDruga);
                if(fscanf(prvaD, "%s\n", redakPrva) == EOF){
                    imaPrva = 0;
                }
                if(fscanf(drugaD, "%s\n", redakDruga) == EOF){
                    imaDruga = 0;
                }
            }
        }else if(imaPrva){
            fprintf(trecaD, "%s\n", redakPrva);
            if(fscanf(prvaD, "%s\n", redakPrva) == EOF){
                imaPrva = 0;
            }
        }else if(imaDruga){
            fprintf(trecaD, "%s\n", redakDruga);
            if(fscanf(drugaD, "%s\n", redakDruga) == EOF){
                imaDruga = 0;
            }
        }else{
            break;
        }
    } while(1);

    fclose(prvaD);
    fclose(drugaD);
    fclose(trecaD);
}
```

Zadatak 2. (5 bodova)

Kvazi-binomni koeficijenti $K(n, m)$ su definirani sa

$$\begin{aligned}K(n, m) &= K(n-1, m-1) + m \cdot K(n-1, m+1); \\K(n, n) &= K(n, 0) = 1.\end{aligned}$$

Ako je $n < 0$ ili $m > n$, onda je $K(n, m) = 0$.

Napišite rekurzivnu funkciju `kvazi_binomni` koja će za bilo koji n i m izračunati vrijednost kvazi-binomnog koeficijenta $K(n, m)$.

2. (5 bodova)

```
int kvazi_binomni(int n, int m) {
    if( ( n < 0 ) || ( m > n ) ) return 0;
    if( ( m == 0 ) || ( n == m ) ) return 1;
    return kvazi_binomni( n - 1, m - 1 )
        + m * kvazi_binomni( n - 1, m + 1 );
}
```

Zadatak 3. (5 bodova)

Svaki prirodni broj $N \geq 2$ može se napisati u obliku rastava na proste faktore:

$$N = p_1^{n_1} \cdot p_2^{n_2} \cdot \dots \cdot p_k^{n_k},$$

gdje su p_i , $i=1, \dots, k$, različiti prosti brojevi (prosti faktori), a eksponenti $n_1, \dots, n_k$ su prirodni brojevi.

Napišite rekurzivnu funkciju `najveci_eksponent` koja će za zadani broj N odrediti najveći eksponent s kojim se neki prosti broj pojavljuje u rastavu broja N na proste faktore (najveći od brojeva n_i). Prototip funkcije je:

```
int najveci_eksponent (int n, int m);
```

pri čemu je m trenutni djelitelj (p_i). Početni poziv funkcije za zadani n je oblika `najveci_eksponent(n, 2)`.

Primjeri:

Za $N = 6$, funkcija treba vratiti 1 jer $6 = 2^1 \cdot 3^1$.

Za $N = 8$, funkcija treba vratiti 3 jer $8 = 2^3$.

Za $N = 36$, funkcija treba vratiti 2 jer $36 = 2^2 \cdot 3^2$.

3. (5 bodova)

```
int najveci_eksponent(int n, int m){
    int dalje, eksponent=0;
    if (n<m) return 0; /* Osnovni slucaj */
    while(n % m == 0){ /* Koliko puta m dijeli n */
        eksponent++;
        n /= m;
    }
    dalje= najveci_eksponent (n,m+1); /* Rekurzivno napredovanje */

    if (dalje>eksponent) return dalje; /* Veci se vraca pozivajucoj proceduri */
    return eksponent;
}
```

Zadatak 2. (5 bodova)

Napišite rekurzivnu funkciju prototipa:

```
int prebroji_znamenke(int broj, int znamenka);
```

koja će odrediti učestalost (broj pojavljivanja) zadane znamenke u zadanom broju.

Napišite glavni program koji od korisnika (putem tipkovnice) prima broj i traženu znamenku, poziva funkciju `prebroji_znamenke` i ispisuje dobiveni rezultat.

Napomena: Nerekurzivno rješenje neće se priznavati.

2.

```
int prebroji_snamenke(int broj, int snamenka)
{
    //Negativni broj pretvori u pozitivan
    if (broj < 0) broj *= -1;

    //Sve snamenke do sadnje
    if (broj > 10)
    {
        if (broj % 10 == snamenka) return 1 + prebroji_snamenke(broj/10, snamenka);
        else return prebroji_snamenke(broj/10, snamenka);
    }

    //Zadnja snamenka - uvjet završetka - funkcioniše i sa ulaz (0,0)
    else
    {
        if (broj == snamenka) return 1;
        else return 0;
    }
}

int main(int argc, char *argv[])
{
    int broj, snamenka;

    printf("\nUnesite broj: ");
    scanf("%d", &broj);

    printf("\nUnesite snamenku: ");
    scanf("%d", &snamenka);

    printf("\nZnamenka %d pojavljuje se %d puta u broju %d.", snamenka,
        prebroji_snamenke(broj, snamenka), broj);

    return 0;
}
```

Najčešće greške (redosljed po učestalosti):

- Ne uzimanje u obzir negativnih brojeva
- Loš uvjet terminiranja koji ne provjerava za slučaj ulaza (0,0)
- Krivi rekurzivni poziv
- Neprihvatanje i neobrađivanje vraćene vrijednosti iz rekurzivnog poziva

Zadatak 3. (5 bodova)

Neka je zadano polje a koje se sastoji od n cijelih brojeva. Napišite rekurzivnu funkciju `maxRekurzivno` prototipa:

```
int maxRekurzivno(int a[], int n, int *brojPojavljivanja)
```

koja će pronaći najveći element u polju a te njegovu učestalost (koliko puta se taj element pojavljuje u a).

Napomena: Nerekurzivno rješenje neće se priznavati.

3.

```
int maxRekurzivno(int a[], int n, int *brojPojavljivanja)
{
    int kandidat;
    if (n==1){
        *brojPojavljivanja=1;
        return a[0];
    }
    kandidat=maxRekurzivno(a,n-1, brojPojavljivanja);
    if (kandidat>a[n-1]){
        return kandidat;
    }
    else if(kandidat==a[n-1]){
        (*brojPojavljivanja)++;
        return kandidat;
    }
    else{
        *brojPojavljivanja=1;
        return a[n-1];
    }
}
```

Najčešće greške (redosljed po učestalosti):

- Loš uvjet terminiranja koji vraća 0 što u slučaju polja koji sadrži samo negativne brojeve daje krivo rješenje
- Krivi rad s pokazivačima
- Neprihvatanje i neobrađivanje povratne vrijednosti rekurzivnog poziva
- Nepostavljanje brojača `*brojPojavljivanja` na 1 u slučaju da smo naišli na veći broj od dosadašnjeg maksimuma
- Rekurzivni poziv izveden na način koji nije sintaksno točan u C-u (!!)
  - Nedostaje ime funkcije, navedene samo zagrade s parametrima
- Mijenjanje sadržaja ulaznog polja
- Pisanje nedohvatljivog koda (npr. `iza return naredbe`)

Zadatak 1. (11 bodova)

Jedan od načina računanja binomnih koeficijenta $\binom{n}{k}$, $n \geq 0$, $k \geq 0$, $n \geq k$, je korištenjem rekurzivne formule $\binom{n}{k} = \binom{n-1}{k-1} + \binom{n-1}{k}$, s time da je $\binom{n}{0} = \binom{n}{n} = 1$. Napišite rekurzivnu funkciju `binKoeff` koja izračunava binomni koeficijent $\binom{n}{k}$, a kao argumente prima nenegativne cijele brojeve n i k .

Zad 1.

```
int binKoeff(int n, int k)
{
    if (k==0) return 1;
    if (k==n) return 1;
    return binKoeff(n-1,k-1)+binKoeff(n-1,k);
}
```

Zadatak 2. (14 bodova)

Neka je zadano polje `a` koje se sastoji od n pozitivnih cijelih brojeva sortiranih silazno. Napišite rekurzivnu funkciju `postojizbroj` koja će za zadani cijeli broj m vratiti 1 ako je m moguće napisati kao zbroj elemenata polja `a`, odnosno 0 ako to nije moguće. Podrazumijeva se da se elementi polja `a` mogu upotrijebiti samo po jednom. Prototip funkcije `postojizbroj` treba biti

```
int postojizbroj(int a[],int n, int m);
```

Zad 2.

```
int postojizbroj(int a[],int n, int m){
    int i, novim;

    if(m<0) return 0;
    if (m==0) return 1;

    for(i=n-1; i>=0; i--){
        novim = m - a[i];
        if (postojizbroj(a,i,novim)) return 1;
    }
    return 0;
}
```

Zadatak 2. (5 bodova)

- Napišite rekurzivnu funkciju koja će tehnikom raspolavljanja izračunati i vratiti sumu članova polja.
- Napišite glavni program u kojem ćete učitati elemente polja s tipkovnice. Broj elemenata polja nije unaprijed poznat, a učitavanje se prekida kada se učitava broj 0. Za pohranu elemenata potrebno je koristiti dinamički alocirano polje, a elementi se smiju učitati samo jednom.

Napomena: Nerekurzivno rješenje neće se priznavati.

2. zadatak

```
int suma(int a[], int lijevo, int desno) {
    int sred = 0;
    if(lijevo > desno) {
        return 0;
    } else if(lijevo == desno){
        return a[lijevo];
    } else {
        sred = ((desno - lijevo) / 2) + lijevo;
        return a[sred] + suma(a, lijevo, sred-1) + suma(a, sred+1, desno);
    }
}
```

ili

```
int suma (int a[], int duljina){
    if (duljina == 0) {
        return 0;
    }
    if (duljina == 1) {
        return a[0];
    }
    return suma (a, duljina/2) + suma (a+duljina/2, duljina-duljina/2);
}

int main(){
    int *polje = NULL, element, cnt = 0, s = 0;

    do {
        printf("Unesite %d. element: ", cnt + 1);
        scanf("%d", &element);
        if(element != 0){
            polje = (int*)realloc(polje, sizeof(int) * (cnt + 1));
            polje[cnt] = element;
            cnt++;
        }
    } while(element != 0);

    s = suma(polje, 0, cnt - 1);
    printf("Suma članova polja je %d", s);
    return 0;
}
```

2. zadatak (18 bodova)

- a) Napisati funkciju `strcatr`, rekurzivnu inačicu funkcije `strcat`. U svakom rekurzivnom pozivu potrebno je konkatenerati po jedan znak. Možete pretpostaviti da je određeni niz znakova (destination) dovoljne veličine da se u njega pohrani i znakovni niz koji se konkatenerira (source).

Napomena: Nerekurzivno rješenje neće se priznavati.

- b) Napisati rekurzivnu funkciju `spoji` koja će s tipkovnice učitavati nizove znakova (maksimalne duljine 20 znakova) sve dok se ne učitava niz "kraj". Funkcija treba vratiti dva niza znakova:
1. Niz znakova koji se sastoji od učitanih **brojeva** međusobno odvojenih razmakom
  2. Niz znakova koji se sastoji od učitanih **riječi** međusobno odvojenih razmakom
- Za konkatenciju nizova znakova potrebno je koristiti funkciju iz a) dijela zadatka. Možete pretpostaviti da se riječi sastoje samo od malih slova engleske abecede.
- Nije dozvoljeno unaprijed rezervirati memoriju za nizove koje funkcija mora vratiti.**

Primjer : za ulazne nizove znakova "prvi" "111" "222" "drugi" "333" "treći" funkcija treba vratiti nizove znakova "111 222 333" i "prvi drugi treći "

Napomena: Nerekurzivno rješenje neće se priznavati

- c) Napisati glavni program u kojem ćete pozvati funkciju iz b) dijela zadatka (funkciju `spoji`)


```
Zad 2. (18 bodova)
#include <stdio.h>
#include <stdlib.h>
#include <string.h>
```

a) (5 bodova)

```
char *strcatr(char *destination, char *source){
    int duljina = 0;
    if(strlen(source) == 0){
        return destination;
    }else{
        duljina = strlen(destination);
        destination[duljina] = source[0];
        destination[duljina + 1] = '\0';
        return strcatr(destination, source + 1);
    }
}
```

b) (10 bodova)

```
#define MAX 20

void spoji(char **brojevi, char **rijeci){
    char buff[MAX+1];
    int duljina;
    //Ucitaj niz sa tipkovnice
    scanf("%s", buff);
    if(strcmp(buff, "kraj") == 0){
        return;
    }
    if(buff[0] >= '0' && buff[0] <= '9'){
        //Uneseni niz je broj
        //Realociramo memoriju
        //trenuta duljina niza + duljina unesenog niza + 1 za razmak + 1 za '\0'
        *brojevi = (char*)realloc(*brojevi, strlen(*brojevi) + strlen(buff) + 2);
        strcatr(*brojevi, buff);
        strcatr(*brojevi, " ");
    }else{
        //Uneseni niz je rijec
        //Realociramo memoriju
        //trenuta duljina niza + duljina unesenog niza + 1 za razmak + 1 za '\0'
        *rijeci = (char*)realloc(*rijeci, strlen(*rijeci) + strlen(buff) + 2);
        strcatr(*rijeci, buff);
        strcatr(*rijeci, " ");
    }
    spoji(brojevi, rijeci);
}
```

c) (3 boda)

```
int main(){
    char *brojevi = NULL;
    char *rijeci = NULL;

    brojevi = (char*)malloc(sizeof(char));
    rijeci = (char*)malloc(sizeof(char));
    brojevi[0] = '\0';
    rijeci[0] = '\0';

    spoji(&brojevi, &rijeci);
    return 0;
}
```


Zadatak 1. (7 bodova)

Svaki zapis datoteke `podaci.dat` organizirane po načelu raspršenog adresiranja sadrži podatke o jednom studentu i njegovoj ocjeni na kolegiju Algoritmi i strukture podataka: *šifru studenta (znakovni niz duljine 10 znakova), ime studenta (duljine do 20 znakova), prezime studenta (duljine do 30 znakova) te ocjenu (int).*

Šifra nula ("0") označava prazan zapis. Veličina bloka na disku je 4096 B. Očekuje se najviše 10000 zapisa, a kapacitet tablice treba biti 15% veći. Prilikom upisa primjenjuje se metoda cikličkog preljeva. Ključ zapisa je `sifra`, a pretvorba ključa u adresu se obavlja već pripremljenom funkcijom prototipa:

```
int adresa (char *sifra);
```

Napišite program koji će odrediti prosječnu ocjenu svih studenata čiji su zapisi završili u preljevu. Pretpostavite da u datoteci nije bilo brisanja (i iskoristite tu pretpostavku u radu s datotekom). Na zaslon je potrebno ispisati podatke za sve studente za koje zapisi nisu završili u preljevu, a kojima je ocjena veća ili jednaka prosječnoj ocjeni studenata čiji su zapisi završili u preljevu.

Primjer: Neka je prosječna ocjena 3,64. Student Ivan Novak ima ocjenu 4 i šifru 0036123456, a njegov zapis ne nalazi se u preljevu. Funkcija na zaslon mora ispisati njegove podatke u sljedećem formatu (prva linija označava znakovna mjesta pri ispisu):

```
1234567890123456789012345678901234567890123456789012345678901234567890
0036123456 Novak                                Ivan                                4
```

1. (7 bodova)

```
#include <stdio.h>
#include <string.h>

#define N 10000
#define BLOK 4096
#define C BLOK/sizeof (zapis)
#define M (int)(N * 1.15/C)

typedef struct {
    char sifra[10 + 1];
    char ime[20 + 1];
    char prezime[30 + 1];
    int ocjena;
} zapis;

int adresa(int sifra);

int main() {
    FILE *f = NULL;
    zapis pretinac[C];
    int i, j, sumaOcjena = 0, brStudenata = 0;
    float prosjecnaOcjena = 0;

    f = fopen("podaci.dat", "rb");

    /*Dohvat ocjena iz zapisa koji su završili u preljevu*/
    for(i = 0; i < M; i++) {
        fseek(f, i * BLOK, SEEK_SET);
        fread(pretinac, sizeof(pretinac), 1, f);
        for(j = 0; j < C; j++) {
            if(strcmp(pretinac[j].sifra, "0") == 0) {
                /*Prazan zapis - prelazimo na sljedeći pretinac*/
                break;
            }
            if(adresa(pretinac[j].sifra) != i) {
                /*Preljev*/
                brStudenata++;
                sumaOcjena += pretinac[j].ocjena;
            }
        }
    }

    /*Racunanje prosjecne ocjene*/
    prosjecnaOcjena = (float)sumaOcjena / brStudenata;

    /*Na zaslon ispisujemo podatke za studente čija je ocjena >= prosječnoj ocjeni*/
    for(i = 0; i < M; i++) {
        fseek(f, i * BLOK, SEEK_SET);
        fread(pretinac, sizeof(pretinac), 1, f);
        for(j = 0; j < C; j++) {
            if(strcmp(pretinac[j].sifra, "0") == 0) {
                /*Prazan zapis - prelazimo na sljedeći pretinac*/
                break;
            }
            if(adresa(pretinac[j].sifra) == i && pretinac[j].ocjena >= prosjecnaOcjena) {
                /*Zapis koji nije preljev*/
                printf("%-11s%-30s%-20s%-9d\n",
                    pretinac[j].sifra,
                    pretinac[j].prezime,
                    pretinac[j].ime,
                    pretinac[j].ocjena);
            }
        }
    }

    fclose(f);
    return 0;
}
```

Zadatak 5. (15 bodova)

Jedan zapis datoteke organizirane po načelu raspršenog adresiranja sadrži podatke o tjednim promjenama cijena proizvoda: šifru (int), naziv (50+1 znak) i promjenu cijene (float) proizvoda u odnosu na protekli tjedan, te godinu (int) i tjedan u godini (int) na koji se promjena odnosi. Prazni se zapis prepoznaje po šifri jednakoj nula (0). Veličina bloka na disku je 2048 B. Očekuje se najviše 50000 zapisa, a tablica je dimenzionirana za 35% veći kapacitet. Prilikom upisa primjenjuje se metoda cikličkog preljeva. Poznato je da nakon što se zapis jednom upiše, nema više brisanja zapisa. Ključ zapisa je kombinacija šifre, godine i tjedna, a pretvorba ključa u adresu se obavlja već pripremljenom funkcijom

```
int adresa(int sifra, int godina, int tjedan);
```

Napišite sve potrebne deklaracije (strukturu i parametre za hash).

Napisati funkciju koja će za svaki pretinac odrediti najveću promjenu cijena proizvoda u tom pretincu, ali samo među onim proizvodima koji su u taj pretinac izvorno upućeni (nisu u preljevu) i potom tu ocjenu ispisati u formatu

Pretinac broj_pretinca: najveća promjena cijena

a ako takva cijena ne postoji, nije potrebno ispisati ništa. Funkcija treba imati prototip:

```
void fun(FILE *f);
```

Zadatak 5. (15 bodova)

```
typedef struct{
    int sifra;
    char naziv[50+1];
    int godina;
    int tjedan;
    float promjena;
} zapis;

void najveca(FILE *f){
    zapis pretinac[C];
    int i, j, adr;
    double najPretinac;
    int imaNesto;

    if (f==NULL) return;

    for (i = 0; i < M; i++) {
        fseek (f, i * BLOK, SEEK_SET);
        fread (pretinac, sizeof (pretinac), 1, f);
        imaNesto=0;
        for (j = 0; j < C; j++) {
            if (pretinac[j].sifra != 0) {
                /* Ako zapis nije prazan */
                if (adresa(pretinac[j].sifra
                    , pretinac[j].godina, pretinac[j].tjedan) == i) { // ako je zapis u pravom pretincu ..
                    if (imaNesto!=0) { // postoji kandidat za najveću vrijednost
                        if(pretinac[j].promjena >najPretinac)
                            najPretinac=pretinac[j].promjena;
                    }
                    else{
                        najPretinac=pretinac[j].promjena;
                        imaNesto=1;
                    }
                }
            }
        }
        else break; // ostatak pretinca je prazan pa ga nije potrebno provjeravati
    }
    if (imaNesto){
        printf("(Pretinac %d) Najveca promjena: %7.2f\n",i,najPretinac);
    }
}
}
```

Zadatak 1. (20 bodova)

Zadana je datoteka s podacima o prodajnim artiklima organizirana po načelu raspšenog adresiranja. Svaki zapis se sastoji od šifre artikla (long), naziva artikla (do 50 znakova), kategorije (short), raspoložive količine (int), cijene (float) i težine (float). Ključ zapisa je šifra, a šifra 0 znači prazan zapis. Pretvorbu ključa u adresu obavlja već pripremljena funkcija prototipa:

```
int adresa( long sifra );
```

Očekuje se do 1.000.000 zapisa, s time da je kapacitet datoteke 10% veći. Veličina bloka na disku je 4096 B. Za preljeve je rezervirano preljevno područje veličine četvrtine primarnog područja. Preljevno područje nalazi se na početku datoteke.

Potrebno je napisati funkciju prototipa

```
stavka *analiza( FILE *fi );
```

koja će napraviti analizu podataka iz datoteke i vratiti tražene informacije. Rezultat analize je polje struktura tipa stavka, pri čemu je stavka zadana odsječkom:

```
typedef struct st_stavka {
    short kategorija;
    float uk_vrijednost;
    float uk_tezina;
} stavka;
```

Funkcija vraća pokazivač na dinamički alocirano polje struktura s onoliko elemenata koliko je kategorija proizvoda u datoteci. Svaki element polja sadrži zbirne podatke za sve proizvode pojedine kategorije. Kategorije u datoteci ne moraju biti uzastopni brojevi, a polje ne mora biti sortirano po kategorijama.

Napomena: polje treba dinamički generirati prema broju kategorija (nije unaprijed poznato koliko je kategorija proizvoda u datoteci).

Zadatak 1. (20)

```
#define BLOK 4096
/* kapacitet pretinca: */
#define C ( BLOK / sizeof( artikl ) )
/* broj pretinaca u primarnom podrucju: */
#define M ( ( int ) ( 1.1 * N / C ) )
/* broj pretinaca u overflow podrucju: */
#define O ( ( int ) ( 0.25 * M ) )

typedef struct st_artikl {
    long sifra;
    char naziv[ 50 + 1 ];
    short kategorija;
    int kolicina;
    float cijena; float tezina;
} artikl;

stavka *analiza( FILE *fi ) {
    int i, j, k, b_stavki = 0, found = 0;
    stavka *stat = NULL, *temp;
    artikl pretinac[ C ];
    fseek( fi, 0L, SEEK_SET );
    for( i = 0; i < M + O; i ++ ) {
        fread( pretinac, sizeof( pretinac ), 1, fi );
        for( j = 0; j < C; j ++ ) {
            if( pretinac[j].sifra == 0 )
                continue;
            for( k = 0; k < b_stavki; k ++ ) {
                if( stat[ k ].kategorija == pretinac[j].kategorija ) {
                    found = 1;
                    break;
                }
            }
            if( !found ) {
                stat = ( stavka * ) realloc( stat, ( b_stavki + 1 ) * sizeof( stavka ) );
                stat[ b_stavki ].kategorija = pretinac[ j ].kategorija;
                stat[ b_stavki ].vrijednost = pretinac[ j ].kolicina * pretinac[ j ].cijena;
                stat[ b_stavki ].uk_tezina = pretinac[ j ].kolicina * pretinac[ j ].tezina;
                b_stavki ++;
            }
            else {
                stat[ k ].vrijednost += pretinac[ j ].kolicina * pretinac[ j ].cijena;
                stat[ k ].uk_tezina += pretinac[ j ].kolicina * pretinac[ j ].tezina;
            }
        }
    }
    return stat;
}
```

Zadatak 1. (20 bodova)

Svaki zapis datoteke organizirane po načelu raspršenog adresiranja sadrži podatke o jednom proizvodu i definiran je strukturom:

```
typedef struct{
    int sifra;
    char naziv[50+1];
    double cijena;
} zapis;
```

Šifra nula (0) označava prazan zapis. Domena šifri je određena tipom podataka, a cijene su garantirano manje od 10^8 . Veličina bloka na disku je definirana simboličkom konstantom BLOK. Očekuje se najviše 2500000 zapisa, a kapacitet tablice je 20% veći. Prilikom upisa primjenjuje se metoda cikličkog preljeva. Ključ zapisa je *sifra*, a pretvorba ključa u adresu se obavlja već pripremljenom funkcijom prototipa:

```
int adresa(int sifra);
```

Napišite funkciju *ispis* koja će ispisati šifre, nazive i cijene onih proizvoda koji su završili u preljevu i čija je cijena veća od prosječne cijene svih valjanih zapisa u tom pretincu. Format ispisa je unaprijed zadan primjerom (prvi red označava znamenku desetica, a drugi znamenku jedinica rednog broja kolone znakovnog sučelja):

1	2	3	4	5	6	7
1234567890	1234567890	1234567890	1234567890	1234567890	1234567890	123
10000	Crvena kemijska za ispravljanje ispita					99.90

Prototip funkcije zadan je s:

```
void ispis(FILE *fi);
```

Zadatak 1. (20)

```
#define N 250000
#define C (BLOK/sizeof (zapis))
#define M ((int)(N*1.2/C))

void ispis(FILE *fi) {
    zapis pretinac[C];
    int i, j;
    int br_zapisa = 0;
    double suma = 0;
    double prosjecna_cijena = 0;

    for (i = 0; i < M; i++) {
        fseek (fi, i*BLOK, SEEK_SET);
        fread (pretinac, sizeof (pretinac), 1, fi);
        suma = 0; br_zapisa = 0;
        for (j = 0; j < C; j++) {
            if (pretinac[j].sifra) { //preskačemo prazne zapise
                br_zapisa++;
                suma += pretinac[j].cijena;
            }
        }
        prosjecna_cijena = suma / br_zapisa;
        for (j = 0; j < C; j++) {
            /*preskacemo obrisane zapise, zapise koji nisu u preljevu i zapise cijene manje od prosjeka*/
            if (pretinac[j].sifra != 0 && pretinac[j].cijena > suma && adresa(pretinac[j].sifra) != i) {
                printf( "%10d %-50s %11.2f\n", pretinac[j].sifra, pretinac[j].naziv, pretinac[j].cijena);
            }
        }
    }
}

/* primjetiti: bolje je prvo raditi usporedbu cijene i sume (poznato i kratko vrijeme izvodjenja)
nego pozivati funkciju koja moze i ne mora biti banalne izvedbe i brzog vremena izvodjenja */
```

Zadatak 1. (5 bodova)

Jedan zapis datoteke organizirane po načelu raspršenog adresiranja sadrži matični broj studenta (int), ime i prezime (50+1 znak), godinu studija (int) te trenutni prosjek ocjena (float). Prazni se zapis prepoznaje po matičnom broju jednakom nula (0). Veličina bloka na disku je 2048 B. Očekuje se najviše 100000 zapisa, a tablica je dimenzionirana za 35% veći kapacitet. Prilikom upisa primjenjuje se metoda cikličkog preljeva. Ključ zapisa je matični broj, a pretvorba ključa u adresu se obavlja već pripremljenom funkcijom

```
int adresa(int matbr);
```

Napisati funkciju koja će odrediti u koji je pretinac izvorno (prilikom upisa u datoteku) bilo upućeno najviše zapisa i potom vratiti broj zapisa upućenih u taj pretinac, a koji su završili u preljevu. Ako ima više takvih pretinaca vratiti rezultat za bilo koji od njih.

Funkcija treba imati prototip:

```
int fun(FILE *f);
```

Rješenja

1.

```
#define N 100000
#define BLOK 2048
#define C BLOK/sizeof (zapis)
#define M (int) (N*1.35/C)

typedef struct z {
    int matbr;
    char ipr[50+1];
    int godina;
    float prosjek;
} zapis;

int fun(FILE *f){
    zapis pretinac[C];
    int i, j, zeljeni_pretinac;
    int max_pretinac = 0, max_vrijednost = 0;
    int broj_zapisa_za_pretinac[M] = {0};
    int broj_preljeva_za_pretinac[M] = {0};
    for (i = 0; i < M; i++) {
        fseek (f, i*BLOK, SEEK_SET);
        fread (pretinac, sizeof (pretinac), 1, f);
        for (j = 0; j < C; j++) {
            if (pretinac[j].sifra != 0) { //provjera je li zapis „pun”
                zeljeni_pretinac = adresa(pretinac[j].sifra);
                broj_zapisa_za_pretinac[zeljeni_pretinac]++;
                if (zeljeni_pretinac != i) {
                    broj_preljeva_za_pretinac[zeljeni_pretinac]++;
                }
            }
            else
                break; //nakon prvog praznog u pretincu, svi su
                //ostali prazni
        }
    }
    for (i = 0; i < M; i++) {
        if (broj_zapisa_za_pretinac[i] > max_vrijednost) {
            max_pretinac = i;
            max_vrijednost = broj_zapisa_za_pretinac[i];
        }
    }
    return broj_preljeva_za_pretinac[max_pretinac];
}
```

Najčešće greške (redoslijed po učestalosti):

- Nepreskakanje u sljedeći pretinac nakon nailaska na prvog praznog u tekućem
- Tretiranje praznog zapisa kao punog
- Krivo shvaćanje zadatka; brojanje zapisa i preljeva u svakom pretincu zasebno i vraćanje pretinca s najviše pripadajućih zapisa u njemu (ili varijacije na temu)

Zadatak 5. (15 bodova)

Svaki zapis datoteke organizirane po načelu raspršenog adresiranja sadrži podatke o jednom proizvodu i definiran je strukturom:

```
typedef struct{
    int sifra;
    char naziv[50+1];
    double cijena;
} zapis;
```

Šifra nula (0) označava prazan zapis. Veličina bloka na disku je 2048 B. Očekuje se najviše 100000 zapisa, a kapacitet tablice je 25% veći. Prilikom upisa primjenjuje se metoda cikličkog preljeva. Ključ zapisa je *sifra*, a pretvorba ključa u adresu se obavlja već pripremljenom funkcijom

```
int adresa(int matbr);
```

Napišite funkciju koja će dinamički alocirati jednodimenzionalno polje koje sadrži šifre onih zapisa koji su završili u preljevu i čija je cijena manja ili jednaka prosječnoj cijeni proizvoda. Funkcija treba vratiti pokazivač na alocirano polje i broj elemenata polja te treba imati prototip:

```
int* fun(FILE *f, int *brZapisa);
```

Zad5.

```
#define N 100000
#define BLOK 2048
#define C BLOK/sizeof (zapis)
#define M (int)(N*1.25/C)

typedef struct {
    int sifra;
    char naziv[50+1];
    double cijena;
} zapis;

int* fun(FILE *f, int *brZapisa){
    zapis pretinac[C];
    int i, j, predvidjeni_pretinac;
    int br_zapisa = 0;
    double suma = 0;
    double prosjek = 0;
    int *polje = NULL;

    //Brojanje zapisa
    for (i = 0; i < M; i++) {
        fseek (f, i*BLOK, SEEK_SET);
        fread (pretinac, sizeof (pretinac), 1, f);
        for (j = 0; j < C; j++) {
            if (pretinac[j].sifra != 0) { //preskačemo prazne zapise
                br_zapisa++;
                suma += pretinac[j].cijena;
            }
            else
                break; //nakon prvog praznog u pretincu, svi su ostali prazni
        }
    }

    //Racunanje prosjeka
    prosjek = (double) suma / br_zapisa;

    //Brojimo samo zapise koji su u preljevu i kojima je cijena <= prosjek
    br_zapisa = 0;

    //Traženje elemenata i punjenje polja
    for (i = 0; i < M; i++) {
        fseek (f, i*BLOK, SEEK_SET);
        fread (pretinac, sizeof (pretinac), 1, f);
        for (j = 0; j < C; j++) {
            if (pretinac[j].sifra != 0) { //preskačemo prazne zapise
                predvidjeni_pretinac = adresa(pretinac[j].sifra);
                if (predvidjeni_pretinac != i && pretinac[j].cijena <= prosjek) {
                    polje = (int*) realloc(polje, (++br_zapisa) * sizeof(int));
                    polje[br_zapisa-1] = pretinac[j].sifra;
                }
            }
            else
                break; //nakon prvog praznog u pretincu, svi su ostali prazni
        }
    }

    *brZapisa = br_zapisa;

    return polje;
}
```


Zadatak 5. (17 bodova)

Svaki zapis datoteke organizirane po načelu raspršenog adresiranja sadrži podatke o jednom proizvodu: *sifru proizvoda(int)*, *naziv proizvoda (duljine do 50 znakova)* te *cijenu proizvoda(double)*.

Šifra nula (0) označava prazan zapis. Veličina bloka na disku je 4096 B. Očekuje se najviše 150000 zapisa, a kapacitet tablice je 15% veći. Prilikom upisa primjenjuje se metoda cikličkog preljeva. Ključ zapisa je *sifra*, a pretvorba ključa u adresu se obavlja već pripremljenom funkcijom

```
int adresa(int sifra);
```

Napišite funkciju koja će dinamički alocirati jednodimenzionalno polje i u njega upisati šifre i nazive proizvoda iz onih zapisa koji su završili u preljevu, a da je cijena proizvoda manja ili jednaka prosječnoj cijeni proizvoda čiji su zapisi završili u preljevu. Funkcija treba vratiti pokazivač na alocirano polje i broj elemenata. Prototip funkcije treba biti:

```
povratni_tip* fun(FILE *f, int *brZapisa);
```

Definirajte sve potrebne strukture i tipove podataka.

Zad5.

```
#define N 150000
#define BLOK 4096
#define C BLOK/sizeof (zapis)
#define M (int)(N*1.15/C)

typedef struct {
    int sifra;
    char naziv[50+1];
    double cijena;
} zapis;

typedef struct {
    int sifra;
    char naziv[50+1];
} povratni_tip;

int* fun(FILE *f, int *brZapisa){
    zapis pretinac[C];
    int i, j, predvidjeni_pretinac;
    int br_zapisa = 0;
    double suma = 0;
    double prosjek = 0;
    int *polje = NULL;

    //Brojanje zapisa
    for (i = 0; i < M; i++) {
        fseek (f, i*BLOK, SEEK_SET);
        fread (pretinac, sizeof (pretinac), 1, f);
        for (j = 0; j < C; j++) {
            if (pretinac[j].sifra != 0) { //preskačemo prazne zapise
                predvidjeni_pretinac = adresa(pretinac[j].sifra);
                if (predvidjeni_pretinac != i) {
                    br_zapisa++;
                    suma += pretinac[j].cijena;
                }
            }
            else
                break; //nakon prvog praznog u pretincu, svi su ostali prazni
        }
    }

    //Racunanje prosjeka
    prosjek = (double) suma / br_zapisa;

    //Brojimo samo zapise koji su u preljevu i kojima je cijena <= prosjek
    br_zapisa = 0;

    //Traženje elemenata i punjenje polja
    for (i = 0; i < M; i++) {
        fseek (f, i*BLOK, SEEK_SET);
        fread (pretinac, sizeof (pretinac), 1, f);
        for (j = 0; j < C; j++) {
            if (pretinac[j].sifra != 0) { //preskačemo prazne zapise
                predvidjeni_pretinac = adresa(pretinac[j].sifra);
                if (predvidjeni_pretinac != i && pretinac[j].cijena <= prosjek) {
                    polje = (povratni_tip*) realloc(polje, (++br_zapisa) * sizeof(povratni_tip));
                    polje[br_zapisa-1].sifra = pretinac[j].sifra;
                    strcpy(polje[br_zapisa-1].naziv, pretinac[j].naziv);
                }
            }
            else
                break; //nakon prvog praznog u pretincu, svi su ostali prazni
        }
    }
}
```

```

}

*brZapisa = br_zapisa;

return polje;
}

```

Zadatak 1. (5 bodova)

Zadana je tablica raspršenog adresiranja s 8472 zapisa pohranjena u datoteci "podaci.dat" koja sadrži zapise definirane strukturom

```

typedef struct {
    int sifra;           //šifra studenta
    char prezimeIme[70+1]; //Prezime i ime studenta
    int logickiObrisan;  //Je li zapis logički obrisani
} zapis;

```

Zapis je prazan ako je `sifra = 0`. Zapis je logički obrisani ako je `logickiObrisan = 1`. Preljevi su realizirani ciklički, upisom u prvi sljedeći slobodni pretinac. Pretinci su usklađeni s veličinom bloka od 512 okteta. Hash-tablica predimenzionirana je za 30%. Neka je ključ šifra studenta. Transformacija ključa u adresu obavlja se zadanom funkcijom `int adresa (int sifra)`. Napišite pretprocesorske direktive `#define` kojima se određuju parametri raspršenog adresiranja.

- a) Napišite funkciju za logičko brisanje zapisa. Funkcija vraća 1 ako je pronašla i obrisala zapis a 0 inače. Funkcija ima prototip:

```
int brisi(int sifra, FILE *f)
```

- b) Napišite funkciju za dodavanje zapisa koja će zapis upisati na mjesto prvog praznog zapisa ili logički obrisaniog zapisa u pretincu. Funkcija vraća 1 ako je uspješno dodala zapis a 0 inače. Funkcija ima prototip:

```
int upisi(int sifra, zapis novi, FILE *f)
```

1. zadatak

```

#define BLOK 512L
#define N 8472
#define C ((int) (BLOK / sizeof (zapis)))
#define M ((int) (N / C *1.3))
typedef struct {
    int sifra;
    char prezimeIme[70+1];
    int logickiObrisan;
} zapis;

int brisi(int sifra, FILE *f){
    zapis pretinac [C];
    int i = 0, poc = 0;
    int adr = adresa(sifra);
    poc = adr;
    do{
        //Procitaj pretinac odredjen sa adresom
        fseek(f, adr * BLOK, SEEK_SET);
        fread (pretinac, sizeof (pretinac), 1, f);
        //Provjeri zapise u pretincu
        for(i=0; i<C; i++){
            if(pretinac[i].sifra == sifra){
                pretinac[i].logickiObrisan = 1;
                //Upis
                fseek(f, -1 * BLOK, SEEK_CUR);
                fwrite (pretinac, sizeof (pretinac), 1, f);
                return 1;
            }
        }
        //Pretinac je pun, prijeđi ciklički na sljedećega
        adr = (adr + 1) % M;
    } while(adr != poc);
    return 0;
}

int upisi(int sifra, zapis novi, FILE *f){
    zapis pretinac [C];
    int i = 0, poc = 0;
    int adr = adresa(sifra);
    poc = adr;
    do{
        //Procitaj pretinac odredjen sa adresom
        fseek(f, adr * BLOK, SEEK_SET);
        fread (pretinac, sizeof (pretinac), 1, f);
        for(i=0; i<C; i++){
            if(pretinac[i].sifra == 0 ||
                pretinac[i].logickiObrisan == 1){
                //Zapis je prazan ili je logicki obrisani
                pretinac[i] = novi;
                //Upis
                fseek(f, -1 * BLOK, SEEK_CUR);
                fwrite (pretinac, sizeof (pretinac), 1, f);
                return 1;
            }
        }
    }
}

```



```

        //Pretinac je pun, prijeđi ciklički na sljedećega
        adr = (adr + 1) % M;
    } while(adr != poc);
    return 0;
}

```

1. zadatak (12 bodova)

Jedan zapis datoteke organizirane po načelu raspršenog adresiranja definiran je strukturom:

```

typedef struct{
    int sifra;
    char naziv[70+1];
    double cijena;
} zapis;

```

Zapis je prazan ako je na mjestu šifre vrijednost nula. Parametri za raspršeno adresiranje nalaze se u datoteci parametri.h i oni su:

- BLOK.....veličina bloka na disku
- MAXZAP.....broj zapisa
- C.....broj zapisa u jednom pretincu
- M.....broj pretinaca

Preljevi su realizirani ciklički, upisom u prvi sljedeći slobodni pretinac. Ključ zapisa je šifra artikla, a transformacija ključa u adresu obavlja se zadanom funkcijom `int adresa(int sifra)`. Napišite funkciju koja će za dani redni broj pretinca N provjeriti postoje li zapisi koji su trebali biti zapisani u njega, ali su zbog preljeva zapisani u neki drugi pretinac. Vratiti redni broj pretinca koji ima najviše takvih zapisa te vratiti ukupan broj takvih zapisa. Funkcija vraća 0 ako takvi zapisi ne postoje.

1. (12 bodova)

```

int broj_preljeva(FILE *f, int N, int *rbr){
    zapis pretinac[C];
    int i,j, ukupno = 0, max = 0, brojac = 0;

    for (i = 0; i < M; i++) {
        brojac = 0;
        fseek (f, i*BLOK, SEEK_SET);
        fread (pretinac, sizeof (pretinac), 1, f);
        if (i == N) continue;
        for (j = 0; j < C; j++) {
            if (( pretinac[j].sifra != 0) &&
                adresa(pretinac[j].sifra) == N) {
                ukupno++;
                brojac++;
            }
        }
        if (brojac > max) {
            max = brojac;
            *rbr = i;
        }
    }
    return ukupno;
}

```

1. zadatak (18 bodova)

a) U memoriji postoji sortirana tablica ključeva **tablica**. Napisati funkciju koja će pretraživanjem po blokovima pronaći zadani ključ i vratiti pokazivač na taj ključ. Ako zadani ključ nije pronađen, potrebno je vratiti NULL pokazivač. Funkcija treba izračunati i koristiti optimalnu veličinu bloka.

Prototip funkcije je:

```
int *trazi (int *tablica, int velicinaTablice, int *trazeniKljuc);
```

1. a) (15 bodova)

Verzija 1)

```
int *trazi(int *tablica, int velicinaTablice, int trazeniKljuc){
    int velicinaBloka = (int)sqrt((float)velicinaTablice);
    int i = 0, j = 0;
    int traziUZadnjem = 1;

    //Pretražujemo vodeće zapise u blokovima
    for(i = 0; i < velicinaTablice; i+= velicinaBloka){
        if(tablica[i] > trazeniKljuc){
            //Trazeni ključ mora biti u prethodnom bloku pa ne
            //treba pretraživati zadnji blok
            traziUZadnjem = 0;
            //Vodeći zapis u bloku veći je od traženog
            //ključa - pretražujemo prethodni blok
            for(j = i - velicinaBloka; j < i; j++){
                if(tablica[j] == trazeniKljuc){
                    //Trazeni ključ je pronađen
                    return &tablica[j];
                }
            }
            //Trazeni ključ nije pronađen
            return NULL;
        } else if (tablica[i] == trazeniKljuc){
            //Vodeći zapis je traženi ključ
            return &tablica[i];
        }
    }

    //Trazeni ključ nije pronađen - pretražiti čemo posljednji blok ako
    //je zadnji element u tablici veći ili jednak traženom ključu
    if(traziUZadnjem == 1 && tablica[velicinaTablice - 1] >= trazeniKljuc){
        for(i = (i - velicinaBloka) + 1; i < velicinaTablice; i++){
            if(tablica[i] == trazeniKljuc){
                return &tablica[i];
            }
        }
    }
    //Ključ nije pronađen
    return NULL;
}
```

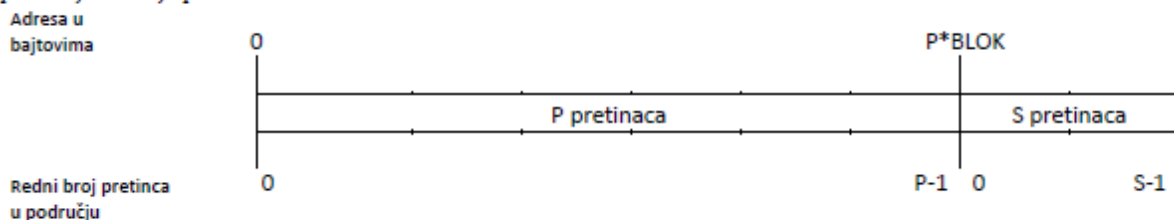
Verzija 2)

```
int *trazi2(int *tablica, int velicinaTablice, int trazeniKljuc){
    int velicinaBloka = (int)sqrt((float)velicinaTablice);
    int i = 0, j = 0;
    int traziUZadnjem = 1;

    do{
        if(tablica[i] < trazeniKljuc){
            if(i + velicinaBloka >= velicinaTablice){
                i++;
            } else {
                i += velicinaBloka;
            }
            continue;
        } else if (tablica[i] == trazeniKljuc){
            return &tablica[i];
        }
    } while(i < velicinaTablice);
}
```

1. zadatak (14 bodova)

Tablica raspršenog adresiranja sastoji se od primarnog područja veličine P pretinaca i preljevnog područja veličine S pretinaca. Oba se područja nalaze u istoj datoteci, prvo primarno područje, a zatim preljevno područje kako je prikazano na slici.

Kapacitet pretinca u oba područja je C zapisa. Zapis se sastoji od ključa k i cijelog broja b a definiran je strukturom

```
typedef struct{
    char k[20];
    int b;
} zapis;
```

Svi potrebni parametri i struktura definirani su u `hash.h` datoteci zaglavlja.

U oba područja zapisi su pohranjeni tehnikom raspršenog adresiranja. Transformacija ključa u adresu obavlja se zadanom funkcijom `int adresa (char *kljuc, char podrucje)`. Funkcija vraća redni broj pretinca u području, iz intervala $[0, brPretinaca - 1]$ gdje je `brPretinaca` broj pretinaca u području za koje se određuje adresa. Ulazni parametar `podrucje` može biti 'P' (primarno područje) ili 'S' (preljevno područje). Napisati funkciju `trazi` koja će za zadani ključ vratiti vrijednost cijelog broja b . Pretraživanje preljevnog područja mora se obaviti **rekurzivnim** pozivom iste funkcije (funkcije `trazi`). Ako zapis nije pronađen niti u primarnom niti u preljevnom području, funkcija vraća -1. Prototip funkcije je:

```
int trazi(char *kljuc, char podrucje, FILE *f)
```

Napomena: Nerekurzivno rješenje neće se priznavati.

Zad. 1 (14 bodova)

```
#include <stdio.h>
#include <stdlib.h>
#include <string.h>
#include "hash.h"
```

```
int trazi(char *kljuc, char podrucje, FILE *f){
    zapis pretinac[C];
    int i=0;
    int adr = adresa(kljuc, podrucje);

    //Ako se radi o preljevnom području adresu tj. rbr. pretinca
    //moramo uvećati za broj pretinaca u primarnom području
    if(podrucje == 'S'){
        adr += P;
    }

    //Pozicioniraj se na traženi pretinac i procitaj podatke
    fseek(f, adr * BLOK, SEEK_SET);
    fread(pretinac, sizeof(pretinac), 1, f);
    //Prođi kroz sve zapise u pretincu
    for(i=0; i<C; i++){
        if(strcmp(pretinac[i].k, kljuc) == 0){
            //Zapis je nadjen
            return pretinac[i].b;
        }
    }

    //Zapis nije nadjen, trazi u preljevnom području rekurzivno
    //ako smo pretraživali primarno područje. Inace vrati -1 jer
    //zapis nije nadjen
    if(podrucje == 'P'){
        return trazi(kljuc, 'S', f);
    }else{
        return -1;
    }
}
```